

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Vande H. Maghet Geertrvyt Abdisse Tot Eisleben

Gertrudis <de Helfta>

T'Hantvverpen, [1607]

De vijfde Oeffeninge der Goddelijcker liefden Iesvs Maria Anna.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43080

Och wilt my in laten inde verflindede blamy-
 me uwer leuender liefde! daer daer so stelt my
 ouer in v / ghebrant zijnde tot assen in siel en
 lichaem / och inde ure myns uytgancks soo
 bebeelt my aen de boozsinnigheyt van v ba-
 derlijcke liefde / daer daer myn soete salicheyt
 soo wilt my vertroosten met de teghenwooz-
 dicheyt van v hontichbloeyende aensicht / daer
 wilt my vermakken met den smaect van de
 lieue hercrighinghe / daer ghy my dooz ver-
 lost hebt / daer soo wilt my tot v roepen met de
 leuende boys van v beminninghe. Wilt my
 daer ontfanghen inde omhelminghe van v al-
 derbergheneste versoeninghe / wilt my daer
 toe trecken / in trecken / ende indzincken inden
 soeten adem van uwen soetbloeyenden gheest /
 wilt my daer in doopen dooz kussen van de
 volmaecte vereeninghe in v ewighe ghenie-
 tinghe / gheest my dan dat ick v sien magh / dat
 ick v hebben magh / ende dat ick inder eeuwie-
 gheyt v gheluckelijck magh gebruiken / want
 myn siele heeft v begheert / o Jesu den bemin-
 sten bouen alle beminden / Amen.

De vijfde

Deffeninge der Goddelijcker liefden

IESVS MARIA ANNA.

Soo vvanneer dat ghy v vville becommeren met
 de liefde soo treckt v herte van allen ombe-
 hoorlijcke gheneyghelijckheden, van allen
 belerselen ende inbeldinghen, daer toe verkie-
 sende

ſende eenen bequamen tijdt, ende dach, ten
 minſten dry uren daechs, te weten ſmorghens,
 ſnoenens, ende r'ſauonts, tot een voldoeninge
 dat ghy uwen Heere uwen Godt niet lief ghe-
 hadt en hebt, uyt gansche uwer ſielen, herte,
 ende crachten, ende dan met allen v beweghen
 ende deuotie ende innicheyt ſoo vereenight v
 met Godt in v ghebedt als oft ghy Ieſum uwē
 bruydegom teghenvoordigh ſaeght, (die al-
 euen vvel teghenvoordigh is in v ſiele) ende
 ſmorghens vroegh als uven Godt te gemoete
 comende ſoo ſeght dit ghebedt met deſe dry
 veerſkens vanden 62. Pfalm.

Deus Meus ad te de luce vigilo : Sitiuit in te anima Pfal. 26.
mea: In terra deſerta, &c.

Die inde duytsche tale dus luyden : Mijn Gode
 des ſmorgēs ſo wake ick tot v. Mijn ſiele heeft
 ghedorſticht nae v, hoe menighvuldigh oock
 dorſticht mijn vleech naer v. Ghelijck in een
 vvoeft, onganckbaer ende vwaterloos lande
 ſoo hebbe ick v verſchonen int Heyligh, om
 dat ick ſoude ſien v cracht ende v glorie.

O h/ o liefde Godt/ ghy zyt alleene mijn
 heele ende waerachtighe liefde / ghy zyt
 mijn liefſte ſalichmakinghe mijn heele hope/
 ende mijn blyſchap / mijn opperſte ende beſte
 goet/ by v mynen Godt mijn liefde / liefde ſoo
 ſal ick ſmorghens ſtaen ende ick ſal ſien dat
 ghy zyt die ewighe ſoeticheyt ende ſaligheyt/
 ghy zyt den dorſt mynder herten ghy zyt het
 heel ghenoeghen mijns gheests hoe dat ick v
 meer proeue/ hoe dat ick meer honghere / hoe
 ick meer drincke/ hoe ick dorſtiger ben. O lief-
 de Godts v aenſchouwinghe is den ſchoonſten
 dach/

- Psal. 83. dach/ dien eenen dach den welcken inde booz-
 houen des Heeren/ is beter dan duysent / tot
 de welke alleen is versuchtende myne v cent-
 Psal. 70. ghe siele die ghy verlost hebt/ och wanneer sul-
 ghy my versaden met de soeticheyt van v ho-
 nichbloepende aenschyn / myn siele is beghee-
 Psal. 38. righ ende verdwint na de verticheydt van v
 soeticheyt/ siet ick hebbe verkosen verwozpe te
 zyn int hups myns Godts: op dat ick mochte
 smacken nae de vermakinge van v soerste aen-
 schyn/ o liefde v te sien is opghetoghen te wo-
 den in Godt / v aen te hanghen is met Godt
 versaeint te worden/ met een houwelycks ver-
 bondt/ o claerste licht mynder siele/ en schoon-
 Psal. 35. sten morgenstont/ och wozt doch in myn dach
 ende wozt my soo claer / dat ick in v licht hee-
 licht sie / ende dooz v mynen nacht verande-
 re in dach. Och myne liefsten morgenstont
 al dat ghy niet en zyt dat deucht my om de
 Iob. 5. liefde utwer liefden/ als niet ende ydel/ och wilt
 my smorghens vzoegh besoecken/ dat ick heel
 terstont in v berandert woze / o liefde die nu
 niet alle en heet licht- vzeghstere/ maer Godt-
 vzeghstere/ och comt tot my ouerbloedelycke
 op dat ick dooz v sineste / ende van my te niet
 gebzoght geheelijc in v bloepe / dat ick doozs-
 aen niet wederom vergadert en magh worden
 in my tijdtelijck / maer eeuwelyck aen v ghe-
 lijmt blijde. O liefde ghy zyt die sonderlinghe
 ghedaente/ die eerste betamelijckheyt/ die hier
 in dit leuen niet ghesien en wozt / dan onder
 de bleughelen der Seraphinnen/ och wanneer
 sal sulcken ende sos grooten schoonheydt my
 Apo. 22. vermaken? O keyserlijcke mozgestere/ blinc-
 kende dooz de claerheyt Godts/ o wanneer sos
 sal v teghentwoozdicheyt my verlichten? O al-
 der

der minnelijckſte gedaente wanneer ſult ghy
 my van v verſaden? och oft ick hier een wep-
 nighſken mochte genieten/een cleyn ſtraelken
 van v ſchöönheydt / dat ick mochte een cleyn
 lutſken boozſmaken v ſoetichedyt ende v myn
 beſte deel ſoetelijck booz-proeuen / och keert v
 tot my een wepnigh: op dat ick myn gheſicht
 magh ſaen op v blomme der bloſſen. Ghy
 zijt dien ſchoonen ſpieghel der h. Oypbuldig. 1. Cor. 13.
 heyt den welcken daer aenſicht aen aenſicht/
 maer hier alleen in een gheraetsel geoozloft is
 te ſien/door de ooge van een ſupuer herte. Och
 ouerſpzinckelt my met v goedertierentheydt/
 ende ick ſal geſupuert worden/ raecht het bin-
 nenſte mynder herten met v ſupuerheyt/ ende
 ick ſal witter als ſneeuw worden. Ick bidde laet Pfal. 50.
 de groorte uwer liefden ouerhandt hebben/ en
 laet my inwinden de menichfuldighen heylig-
 heyt uwer verdienſten: op dat de onghelijckheyt
 van my/ met uwe ſchoonheyt / my van v niet
 en belette/ ſiet t' mywaerts ende ſiet/ en maecte
 dat ick v kenne ende wete/ ghy hebt my eerſt. 1. Ioan. 4.
 mael lief ghehadt/ ghy hebt my verkofen daer
 ick v niet verkofen en hadde/ ghy comt tegens
 van ſelfs den ghenen die v dozſten: die claer-
 heyt des eeuwichhepts die is blinckende in v
 boozhoof/ och toot my v aenſchijn / en doet
 my beemercken v ghedaente/ ſiet v aenſchijn is Cant. 6.
 ſoet ende betamelijck/ in het welke is ſtralen-
 de den ſchoonſten dagheraet des Godthepts.
 In v wangen is wonderlijck bloſende Omega
 ende Alpha/ in v ooghen ſoo bzant onuytbluf-
 ſelijck de ſchoone eeuwichedyt / daer is die ſa-
 lichmakinghe mijns Godts blinckende als
 een lampe / daer ſoo speelt ſoetelijck de liefde
 met de waerheyt / den reuck des leuens die is
 van

Cant. 7.

van v / tot my opcomende / honich ende melck
 drupt my uyt uwē mondt. hoe schoon zyt ghy
 Godt liefde / hoe ghenoeghelyck ende wonder-
 lyck / ende hoe weert in v genoeghelyckheden /
 ghy Coninghinne sidt booz aen inden Godde-
 lycken stoel vol bande Keyserlycke Dyrbul-
 digheyt / ryckdommen / ghy huy vrouwe ende
 bruyt zyt altijdt int gheselschap vanden op-
 persten Godt met een onuerichedelijcke be-
 minninghe vereenicht met den Sone Godts /
 och liefde wilt doch inden onderganck mijns
 leuens my broegh opstaen / ende als ghy sult
 sien dat ick in dese ballinckschap sal vergaen /
 maecht dat ick het eeuwighe leue in v sceppe /
 ende maecht dat ick dit ballinckschap soo eyn-
 de dat ick met v magh comen inde bruylost
 des lams sonder beletsel / ende dooz v als myn
 leydtman magh binden mynen waerachtighe
 bruydegom ende lief / en met hem in v armen
 soo magh versaeint worden dat ick inder eeu-
 wigheyt van syn omhelsinghe niet verschey-
 den en worde / o liefde o sleutel Davids doet
 my dan open het Heylich der Heylighen / op
 dat ick dooz v inghelaten zynde blydelyck in
 Sion mach sien den Godt der Goden / wiens
 honighbloeyende affsicht myn siele nu begeert
 ende wenscht.

Apo. 3.

Psal. 82.

Ten middaghe soo comt tot uven bruydegom
 die met uver liefden onsteken is, op dat hy
 die Sonne des rechtveerdicheyts, met sijn vie-
 zicheyt onsteke v lauheyte: op dat de kole der
 Goddelijcker liefden onuytbluffelijck brande
 op den Autaer van v herte segghende dit ghe-
 bsdet met desedry veersen vande 17. Psalm.

Dili-

Diligam te Domine fortitudo mea, Dominus firmamentum meum, & refugium meum, & liberator meus. Deus meus adiutor meus, & sperabo in eum. Prorektor meus & cornu salutis mee. Die in nederlants aldus luyden: Ic ſal v beminnen Heere mijn cracht Heere mijn vaſticheyten ende mijn toevlucht en mijn verloſſer. Mijn Godt, mijn helper ende ick ſal in hem hopen: Mijnen beſchermer ende den horen mijns ſalicheyts.

Och o liefde / mijn eerſte blomme der liefde / ghy zyt mijn alderlieſſte mozghen ghift / ende houwelijcs goet / ſiet om uwent wille heb ick de werelt verſmaedt ende hebbe geacht de blijſchap des werels als ſtof der boeten / om te tomen tot v houwelijc / och laet my in comen tot het berbozgen van v beminninge / ſiet mijn herte dat blaecht om te hebben een kuſke van v liefde / doet my open de vrye camer van v ſchoone beminninge / ſiet mijn ſiele is dozſtig nae de innighe omhelſinghe van v innige vereeninghe: Och maecht nu een maectijt van v ouerbloedige barmherticheyt my noyende ter tafelen van v ſoeticheden / ſedt my booz het ſoetſte gherecht van v eeuwige verghiffeniffe ende quijtſcheldinge / het welck alleen mijner gheest can vermaken / och laet ons nu tſamen banketteren o mijn lieſſte ende opperſte goet / ghy zyt in v ſeluen ouerbloedigh in allen goet ende ontwerdeerliſck ouerſchietede / ende deyle v ſeluen wonderlijck mede aen v ſchepſel / och wilt my verſaden niet v. Hoe ſal een genſterke anders connen leuen als in ſijn vier? oft hoe can een dzupken weſen / anders als in ſijn fonteyne? och laet v lieue vierigheyt my gheheel /

mijnen gheest ende mijn siele verflinden ende
 intwinden / naer het ghene utwe almachtighe
 miltheit vermagh in mijn cleyn stofkē. O lief-
 de/o aldersoetsten middaechse hitte/v Heflige
 rust-wercken die genoegen my bouen al dooz
 utwen bollen Heps/v gewenste Sabothen zijn
 ghedeckt met de teghenwoozdigheyt Gods/
 ende ouerbloeyen met de gratie van het claer-
 ste aenschijn des bzuypst/och o mijnen beinin-
 den bouen alle schepselen uptbercozen en booz-
 ghekosen verclaert my nu in v/ende toont my
 waer dat ghy weydet/waer dat ghy rustet in
 den middach. Siet mijnen gheest is brandende
 ende blammende naer de soeticheyt van utwen
 oozlof / o liefde alle mijn hope ende betrou-
 wen rust onder utwe lommere:honighbloeyen-
 de beminninghe/inden schoot van utwen peys
 soo woont Israhel sonder breefen/dese gewen-
 ste Saboten zijn mijns hertsen de gheweldige
 begheerten : o liefde v ghebzuypck is een weer-
 dighste r'samenboeghinghe vant woort met
 de siele/de welcke maect de volmaecte vere-
 eeninghe Gods/v te gebzuypcken is met Godt
 verwerret te woordē/v te genieten is met Godt
 een te worden / o ghy zyt dien peys die allen
 verstandt te bouen gaet / en daer is den wech
 daer men gaet naer v slaep-camer. Och oft
 my ellendigh ghegunt wert / ia maer booz ee-
 nen oogenblick/te rusten onder het cleedt van
 v soete beminninghe: op dat mijn herte mocht
 te vertroost w n ia met een troostelijck
 woort / van v leuende woort : dat mijn siele
 mochte hoozen upt utwen mondt dat soet ende
 goet woort: Ic ben v salicheyt/ siet booz v staet
 open de camer mijns hertē. Och schoone lief-
 de waerom hebt ghy soo leelijcken lief gehad
 ende

Cant. 1.

Hier. 25.

Phil. 4.

Psal. 34.

ende ſoo buſpen een/anders dan om dat ghyſe
 ſont ſchoon maken in v: v goedertieren minne
 die treckt my ende lockt my tot v/ o delicate
 blomme des magets Maria / och en wilt my Eſai. xix.
 niet beſchamen van my wachten: maer geeft
 mijn ſiele datſe ruſt binde in v. Ick en hebbe
 niet ghewenſter gheuonden / noch lieuer ghe-
 acht ende gewenſt als gheperſt te worden lief-
 de met v omhelſinghe / als te ruſten onder de
 vloghelen van mynen Jelus / ende te woonen
 inden tabernakel vande Goddelijcke liefde.
 O liefde / o weſelijcke middagh / ick ſoude di
 ſentinael willen ſteruen / om dat mijn ruſte in
 v ſoude zyn / och oft ghy tot my wende / o my-
 nen beminſten / ſulcken aenſicht / ende ſoo da-
 nigh / van v ſchoone beminninge: och oft my
 ghegheuen werde dat ick v altenae quame /
 dat ick my bonde niet ontrent / maer in v: op
 dat van v de Sonne des rechtbeerdicheyds in
 my ſtof en aſſe moghten opgroeuen blomkens
 van alle deughden / en ghy mynen man zynde
 mynen Heere / ſulcken vzychthaerheydt come
 tot mine ſiele: dat in my ghebozen worde een
 ſchoon kindt vande gheheele volmaecktheyt:
 op dat ghenomen zynde uyt dit dal des ellen-
 digheys / inde teghenwoozdigheyt van v wen-
 ſchelyck aenſchyn / inder eewicheyt magh glo-
 rieren dat ghy den ſpieghel ſonder ſinette inde Sap. 7.
 waerheyt v betweerdicht hebt verſaemt te wo-
 den met my / die ſodanighen ende ſoo grooten
 ſondaer ben. Och o liefde laet v woordē die be-
 ter zyn dan den wijn my vermaken inde ure
 des doots / ende laet utwe lippen my vertroo-
 ſten die ſoeter zyn dan honich ende houich- Pſal. 18.
 graten / weest ghy ſeluer mynen wech / dat ick
 dan niet en miſſe / inde omweghen / maer dooz
 v o

bo Coninghinne gheholpen zijnde/sonder be-
letsel magh comen tot de betticheyt en schoons-
heyt vande Goddelijcke woestyne/alwaer ick
inder ewicheyt bly zijnde magh ghenieten de
honicvloeyende regentwoordigheyt van my-
nen bruydegom ende des lams / laet het al
Amen segghen.

Pfal. 41. r Sauons heel smeltende ende van v seluen gaen-
de, door het groot verlanghen, nae t' ghenieten
vant eeuwich aenschouwen vant honicvloey-
dende aenschijn Godts, ende lams, soo valt in-
de omhelsinghe van uyven beminden bruyde-
gom Iesu, als een besighe bie aenhanghende
gheheelijck met een cusken aen sijn bemin-
nerde herte, begheert van hem soo stercken
kus, dat ghy nu v seluen steruende in v door
moght toegaen in Godt, en v voort een en gheeft
met hem roepende inden dorst.

*Quemadmodum desiderat ceruus ad fontes aquarum
ita desiderat anima mea ad te Deus: Sicut ani-
ma mea ad te Deum fontem viuum; quando, ve-
niam, & apparebo ante faciem Dei. Fuerunt mihi
lachrymae meae panes die & nocte: cum dicitur
mihi quotidie vbi est Deus. Dat int dupts luydt:
Ghelijckerwijs een hert is begherende de fon-
teynen der wateren, soo verlanght mijn her-
te in v mijn Godt. Mijn siele is dorstigh ghe-
weest nae v mijnē Godt de leuende fonteynē,
wanneer sal ick comen ende verschijnen voor
het aenschijn van mijnen Godt. Mijn tranen
zijn mijn broot gheweest daeghs ende snachs:
om dat desgelijcs my gheseyt voort, v vaer is
uyven Godt.*

Qch

Och o liefde soet vā kussen / ghy zyt die fon-
 teyne die ick dozste / siet myn herte is vie-
 rich nae v / och och oft ghy my cleen dzuppelke
 inswillighde in v holle zee / ghy zyt den bemin-
 den ende soeten inganck mynder sielen: op dat
 ick van my in v magh opghetoghen worden.
 Och laet my open ghedaen worden den sali-
 ghen inganck van v liefste herte / siet ick en
 hebbe myn herte nu niet met my niet / maer ghy
 mynen beminste / mynen schadt / ghy bewaert
 dat in v cabinet by v / ghy zyt het eenigh /
 heele / en lieue wesen mynder herten / v alleen
 soo heeft mijn siele vierichlyck aenghehan-
 ghen. Och hoe danigh is v gheselschap / waer-
 lyck / waerlyck v geselschap is beter als allen
 leuen / uwen reuck is ghelyck het binnenste
 balsam des Goddelijcken peys ende der gena-
 den / ghy zyt dien ouerbloedighen ende alte-
 rijcken winckel der Goddelijcker vertroostin-
 ghe. Och o Coninghinne liefde / och leydt my Can. 10
 in v kelders op dat ick daer smake de beste
 wynen die daer verborghen zyn / siet alle v va-
 ten zyn vol van Godt en ouerbloedende van
 den h. Gheest. Och oft my hier ghebeurde dat
 ick wensche / en dat my ghegheuen werde my-
 nen lieuen keus / ende dat ghy inder waerheyt
 v tot mijn bekeerde / ende my vermaecte int
 seer soete kusken van v ghenade / och oft ick v
 myn beminste lief / in mijn binnenste ontfin-
 ghe en kuste / ende met v waerlyck vereenight
 v moghte onuerscheydelijck aenhanghen: O
 liefde ghy zyt dat soetste kusken des Dyrbul-
 digheys / dat soo maghtelyck vereenight
 den Vader met den Sone / ghy zyt dat saligh
 kusken waer mede de Keyserlycke Godcheyt
 ghecust heeft door synen Sone onse menscheyt
 och

Och o soet kussen en laet utwen bandt my niet
 boozby gaen die ben een cleyn stofken / en laet
 my niet sparen v ghenaken / ende omhelsinghe
 ter tijdt toe / dat ick eenen gheest met Godt
 worde. Maect dat ick waerachtelijck ghe-
 uoele hoe veel ghenoeghen dat in v zyn mijn-
 nen leuende Godt / mijn soetste liefde / dat ick v
 in v selue omhelse ende vereenicht met v wor-
 de. O liefde Godt ghy zyt mijn liefste besittin-
 ghe / sonder de welke noch in hemel noch in
 aerde ick noch en hope noch en begheere / ghy
 zyt mijn waerachtich erfdeel / ende alle mijn
 verwachten: waer toe dat mijn eynde en booz-
 nemen is streckende. O liefde v volmaecte
 beminninghe laet die zyn mijn eynde en vol-
 makinghe / wilt my toonen het houwelijcs ver-
 bondt het welck mijn herte met v aenghegaen
 heeft / alst auondt met my wort. Ghy zyt het
 licht van mijn auont-sterre int aenschyn van
 mynen liefsten Godt / och wilt v gheweerdig-
 ghen my te verschynen inden tijdt des doots.
 Och mynen lieuen ende schoonen auondt : op
 dat ick in v mach hebben mynen ghewensten
 auondt / van dese inwooninghe rustende liefse-
 lijck op v borsten die vol van alle soeticheydt
 zyn. Och o liefde Godt laet mijn onbindinghe
 zyn een omwindinghe van mijn siele in v / op
 dat ick met v becleedt zijnde in v Conincklyc-
 ke cieraet magh weerdelijck verschynen booz-
 den onsterffelijcken bypdegoin int byploffs
 cleedt / met het houwelijcs goet. Och liefde
 laet die ure van mijn ouerlyden gheteekent
 worden met den seghel van v beminninghe /
 daer op ghebzucht zy het teeken bande ewige
 vergiffenisse oft versoeninghe: op dat de ouer-
 vloedicheyt van v druppende ghebenedydinge
 my

my t
 ganc
 int ee
 de / l
 blyd
 laet
 des
 lijck
 O u
 auo
 lijck
 licht
 mi
 lyc
 sel
 bed
 gel
 ba
 wo
 m
 m
 gl
 in
 in
 n
 a
 r
 t
 l

my magh leyden ſonder beletſel / tot den in-
 ganck die is van ontfanghen te worden in v/
 int ewigh genieten ende beſittinghe. Och lief-
 de / liefde mynen liefſten auont laet my v ſien
 blydelyck ende verheught inde ure des doots /
 laet die Heylige blāne die inde vierige cracht
 des Godtheys in v altydt brandt waerachte-
 lyck ſupueren alle de blecken van myn ſiele.
 O mynen ſeer ſoeten auont / maect als den
 auont van myn leuen aencomt / dat ick ſoete-
 lyck in v ſlaepe / ende dat ick ghenoele die ſa-
 lighſte ruſt die bereydt is in v / booz uwe be-
 minde. Laet v vriendelyck ende altebehaage-
 lyck aenſchijn weerdelyc beſchickē het berey-
 ſel van myn byploff. Wiſt v gewerdighen te
 bedecken ende beeleeden de armoede ende het
 gebreck van myn leuen / met de ruyckdommen
 van v goetheyt. Laet myn ſiele ghetrouwelyck
 woonen inde genoechten van v liefde. O liefde
 weeft ghy ſeluer nu my ſulcken auont / dat
 myn ſiele den lichaem ſegge eenē ſoeten adieu /
 met een blyſchap ende verheughen. Laet den
 gheest keerende tot den Heere die dien gheghe-
 uen heeft / ſoetelyck ruſten onder v ſchaduwe
 in peys / ſeght dan openbaerlyck met v ſtem-
 me ſelfs ſpelende / ſiet den bypdegom is nu
 aengecomen / gaet nu uyt ende wort met hem
 nader verſaemt : op dat hy v blijde make met
 de glorie ſijns aenſchijns / och hoe gheluckigh
 hoe ſaligh is hy / wiens ballinſchap ſijn eynde
 nu heeft ghenomen. O wee / o wee my hoe
 langhe ſal het myne noch dueren : och wat ee-
 nen dan ſal dat zijn / als my ſal comen dat ſoet
 ende ghenoechlyck nu / als my ſal gheopen-
 baert worden / ende my ſal verſchijnen de glo-
 rie met een oneyndelycke ghenieten ende ewi-
 ghe

ghe blijfchap van mijnen Godt / mijnen Co-
 ninck / mijnē brypdegom: als ick inder waer-
 heyt sal sien ende bemerkē dat menschelijc /
 begheert / ende lieffelijc aenschijn van mijnen
 Jhesus / wiens ghedaente mijn siele dus lange
 begheert heeft / ende ghedorst / sekerlijcs dan sal
 ick versaept en verbult worden met den wa-
 terstroom der ghenoechten / die my besloten
 schuyt inde winckelen des Godthepts. Dan
 sal ick sien mijnen liefften Godt / ende mijn be-
 minste lief: om den welken mijn siele nu is
 beswijckende en oock mijn herte. O wanneer
 sult ghy v my verthoonen: op dat ick sie / ende
 v scheppe mijnen Godt die leuende fonteyne /
 dan sal ick dzycken ende dzycken worden
 bande volheyt des soetighepts bande leuende
 fonteyne / die bloeydt ynt ghenoechten des
 honighbloeyende aenschijns / het welck mijn
 siele wenscht. O soet aenschijn wanneer sult
 ghy my van v versaden? dan sal ick in gaen
 inde plaetse vant wonderlijck Tabernakel /
 tot het aensien van Godt / tot wiens inganck
 mijn herte wordt versuchtende / om het ver-
 toeven in mijn ballinckschap / och wanneer
 sult ghy my verbullē met blijfchap door v ho-
 nichbloeyende aenschijn? alsdan sal ick aen-
 schoutwen en kussen den waerachtighen bryp-
 degom mijnder sielen mijnē Jhesum den wel-
 ken mijn herte inden dorst is aenhanghende.
 ende nae den welken het is wegh ghegaen /
 och wie sal my verlossen bande ballinckschap
 van dese pelgrimage? och wie sal my trecken
 ynt de stricken deses werels? och wanneer sal
 ick dit allen digh lichaem verlaten? op dat ick
 sonder middel mach sien v mijnen Godt de
 sterre der sterren. Laet my o liefde door v ghe-
 tracken.

Psal. 72.

Psal. 41.

Ibidem.

Psal. 15.

trocken worden upt dese bekozinghe des doots
 in v mynen Godt mynen beminden / maecht Psal. 17.
 dat ick doorgaende den muer des lichaems
 bylyck ende met blyschap / v sien magh daer
 aenschyn aen aenschyn inder waerheyt / son- 1. Cor. 13.
 der eenigh raetsel. Och ghy fonteyne der eewi-
 ger lichten roept my wederom in uwre afgron-
 delijcke bloedt daer ick uptghebloeydt ben.
 Laet my v daer bekennen ghelijck ick bekent
 gheweest hebbe / laet my v beminnen ghelijck
 ick bemindt heb gheweest / ende dat ick v sie / Ibidem.
 ghelijck ghy zyt / myn Godt doort ghesicht eff
 ghenieten ende v salighe besittinghe inder eeu- 1. Ioan. 3.
 wicheyt / Amen.

Op den dach oock vande liefde soo suldy den
 Heere seuen mael v siele opofferen om in v te
 vercoelen de liefde van sijn goddelijck herte
 en ten eersten ten Metten tijdt so bidt den Hee-
 re, dat hy den oppersten meester v leere door
 de saluinge des H. Gheests de conste der min-
 nen, v nemende voor sijn eyghen Discipel, op
 dat ghy sonder moede te worden door sijn lee-
 ringhe moeght geoeffent worden inde deught
 der liefden, ende seght.

Heere Jesu ick hebbe mijn toeblycht tot v Psal. 144.
 ghenomen / leert my doen utwen wille / want
 ghy zyt mynen Godt.

Ghebedt.

O Liefde Meester / myn Heere / die hoogher
 zyt als de hemelen / ende dieper dan den
 afgront / wiens wonderlijcke wijsheyt alleen
 doort aenschouwen is salichmakende in alles
 ho.

bouen de Cherubinnen die vol liefde zijn siens
de de leeghten in dit dal der tranen / ende bet-
gaderende de cleyne tot v salige leere. Och laet
doch v onderwijsinghe my niet booz by gaen
die een mosiergat ben van allen quaedt /
maer laet my verinaken v leuendigh maken
de leere / och oft ende dupsentmael oft ghy my
verkooft tot eenē soon oft dochter / op dat ghy
my moghte besitten ende hebben als v eygen /
och o liefde beghint van nu af in my te toonen
v meester schap / my uytverschepdēde van mijn
seluen tot den dienst van v leuende liefde ende
beminninghe / besittende o liefde / ende heyligh
makende ende verbullende mynen heelen
gheest / Amen.

Ter Priem-tijdt, soo bidt den Heere dat hy v
leyde inde schole der liefden, daer ghy moeght
leeren Iesum kennen ende beminnen, ende dit
met dit ghebedt ende veers.

Pfal. 118. Ick ben v dienstmaeght aldersoetste Jesu /
gheeft my verstandt op dat ick leere v Ghe-
hoden.

Ghebedt.

O Lieve Godt / hoe wel ende neerstelijck soo
hzoepdt ende boedt ghy v kieckskens inden
schoot uwer liefden / och oft ende dupsentmael
oft ghy my nu opende de schole van v supuere
beminninghe / dat ick daer moghte ghewac
worden v soete onderwijsinghe ende my booz v
re ghebeurte viel een niet allsen goede / maer
inder waerheyt een heyligh ende volmaeckte
siele. Och o liefde wilt indoppen mijn sinnen
in het merck uwer liefden : op dat ick door v
een

ren cloeck-sinnigh kindt worde / ende wordt
ghy inder waerheit mijn Vader mijnen Lee-
raer / mijnen Meester / ende laet mijne gheest
ghesuyert ende afghekoocht worden van alle
schuyt der sonden : op dat hy bequaem wor-
de om te ontfanghen v vierighe uytſpraken /
ende o liefde laet uwen heylighen opzichten
Gheest in my gheheel woonen.

Ter Tertian-tijdt, soo bidt den Heere dat hy met
leuende letteren sijns gheests, in v herte schrij-
ue sijn vierighe vvet, sijnder goddelijcker lief-
de : op dat sy onuerscheydelijck daer in vast
hanghe tot allen uren : ende dit met dit ghe-
bedt, ende vers.

Mijnen beminsten Jesu / oft alle mijn ghe. *Ibidem.*
dachten woorden ende wercken ghestuert wer-
den om te bewaren uwe rechtbeerdichmakin-
ghen tot allen tijden ?

Ghebedt.

O Liefste Godt / hoe ghereet zijdy den genen
die v soecken / hoe soet ende lieffelijck booz
die v binden / och oft ghy my open dedet uwen
wonderlijcken A. B. C. op dat mijn herte een
sake met v mochte aengaen / seght my nu inde
leuende eruarentheyt / welke ende hoedanige
dat is de principaelste en glorieuse Alpha oft
A. van v schoone beminninge / och en wilt my
niet verborghen de vruchtbaere Beta oft B.
vande verbullinge der generatien vande Key-
serlijcke wijsheyt. Wijsst my met den vingher
van uwen gheest neerstelijck ende bysonder
elcke lettere van v liefde : op dat tot het merck
toe doozmakende v soeticheden / ick die inder
waer-

waerheyt met een supner ooghe der herten on-
 der soecke ende doozsie / leere en wete / ende be-
 kenne de selue te volle / so verre als het gheooz-
 loft is te weten in dit leuen.) Leert my doozt
 mede-werckē van utwen gheest de Tau oft T.
 van b opperste volmaecktheyt / ende leydt my
 tot de O. bande volle volepdinghe / maect
 dat ick soo volmaecktelijck leere utwe schrift
 bol van liefde en volmaecktheyt dat my niet
 een Iota oft J / dat is een stuccken en ghebze-
 ke bande verbullinghe utwer liefden / waer
 dooz ick mochte beledt worden / als ghy my
 (o liefde Godt mijn soete liefde) tot b gheroes-
 pen sult hebben om b in b selue altydt te aen-
 schouwen.

Ter Sexten-tijdt, soo bidt den Heere dat ghy in-
 de kunst sijnder liefden so moeght voorderen
 dat de liefde v hebbe als een eygen Instrument
 tot alle haerē wille, dat ghy heel wōrt naer dat
 herte Gods en seght dit gebedt met den vers.

Psal. 87.

Gheeft my b soetste ghebenedijdinghe mijnen
 soeten Jesu / waerachtighen wet-gheuer: op
 dat ick mach dooztgaen van deen deught in
 d'ander ende b magh sien den Godt der go-
 den in Sion.

Ghebedt.

O Liefde God die b niet en bemint die is son-
 der tonghe / ende sonder sprake / ende desen
 boordert alleen / die gheheel aen b hanght / b
 alleen / sonder ophoutwen beminnde. Och en
 laet my inde schole utwer liefden niet altydt
 alleen bliuē / als een cleyt kieccken van b koe-
 steringhe / dat noch inden dop is / maer in b /
 ende

ende doeg v/ ia met v / ſoo laet my gaen ende
 boozderen van daghe tot daghe / van d'een
 deught in d'andere / daghelycx booz v bzucht
 bzenghende o mynen beminden inde nieuwe
 palen van v beminninge/ noch ten is my niet *Ibidem.*
 ghenoech dat ick v kenne met de ſyllaben al-
 leen/ ick begheere ende wensche / duſſentmael
 oock v contemplerende te kennen / v ſtercke-
 lyck te bevinnen/ niet alleen ſoetelyck/maer
 oock myſſelgck/ ende onuerſcheydelgck v aen-
 te hanghen/ op dat ick beghinne nu niet meer
 in my/maer in v alleen booz v te leuen. O lief-
 de doet my nu v inde waerhepdt kennen ende
 ſedt eenen ſtoel in myn ſiele booz v van alle
 heplichept/ Amen.

Ter noen-tijdt, ſoo bidt den Heere, op dat den
 Coninck der Coninghen v doe aennemē den
 krijgh der liefden, ende v leere op v te nemen
 het ſaecht iock ende den lichten laſt: op dat
 ghy den Heere volghit met v cruys, den Heere
 aenhangēde met een onuerſcheydelijcke lief-
 de, ende dat met dit ghebedt ende veers.

Ghy Heere zyt myn hope myn ontfangher *Pſal. 90.*
 ende myn toeblycht ghy zyt met my in allen
 myn tribulacien.

Ghebedt.

O Lieve Godt al die ſterck ende ſnel ghevon-
 den wordt int werck van v beminninghe/
 die ſal waerachtelgck ſtaen booz v Coninc-
 lyck aenſicht/ tot allen tijden / och lieſſte Co-
 ninghinne der Coninghinnen doet my/ om v
 glorie wil / met v een verbondt maken inden *Prou. 31.*
 nieu-

Psal. 44.

niewen strydt der liefden. Leert my de hande tot stercke dinghen strecken / ende soerelyck / ende sonder moede te worden in v / ende dooz v beschicken ende uptrechten den ghetrousten handel van v beminninghe. Ghy de sterckste / bindt het sweert op mijn dyt / en laet my niet v eenen man aendoen: op dat ick in allen deugden / mannelijck ende vroom magh doen / ende wel in v vast gheimaecht met v onuerschepdelijck blighe / met eenen onwinnelijcken moet. Laet alle mijne crachten soo ghepast worden tot v liefde / ende mijn sinen soo ghevestighe ende verstercht / dat ick in dese vroomheyt niet een sterckheyt des geinoets / ende mannelijck magh comen tot die soete van liefde / die leyde tot de binnenste slaep-plaetse des camers van v bolmaecte vereeninghe / nu o liefde houdt my ende hebt my als v eyghen / want ick en hebbe nu niet meer noch gheest / noch siele anders dan in v.

Ten Vesperen-tijdt, soo gaet met uwen minnaer ende met de wapenen van uwen beminden te ghen alle becoringhen voorsekert: op dat ghy door hem (vviens bermherticheyt v altijd helpt ende vertroost) moeght vervvinnen v vleesch, de vvereldt ende den duyuel, en van alle temtation glorieuselijck triumpheren. en begheert dit met dit ghebedt ende veersken.

Psal. 130. Alder soetsten Jesu en laet mijnen voet niet beroert worden. Want ghy en slaept niet noch en sluymert niet die mijn siele bewaert.

Ghe-

Ghebedt.

OLiefde Godt ghy ſeluer zyt mynen muet/ Pſal. 26.
 ende het beſchutſel van mynen muet / die
 in deſe werelt lyden druckinghe die weten wat
 een lommeringe dat haer bereydt is in ulwen Ibidem. 4
 peys/ tot een beſchutſel vande hitte en teghen.
Och ſiet nu aen ende bemerket mynen ſtrijdt/
 ende leert ghy ſeluet mijn vingheren tot den Pſal. 147.
 ſtrijdt/ al ſonden daer heyzen teghen my/ ſoo Pſal. 26.
 en ſal mijn hert niet breeſen / naedertael dat
 ghy mijn ſterck volwerck ende tozen inet my
 zyt/ ghy alleen inet v gheſicht opent my alle
 de lagen des byants. Waer is mynen byant?
 als ghy my helpt / laet hem nu aencomen/
 als ghy inet my zyt / van binnen ende
 van buyten / ghy blaefſt hem wech met een
 woordt booz my / alwaer dat den byant my
 dupſentmael van bouen neder werpe/ ballen
 de op v ſoete rechter handt ſoo ſal ick die om
 helſen ende kuffen/ inet alle mijn binnenſte/ en
 ghy booz my bechtende/ ende my beſchermen
 de/ ſoo ſal ick ſterck ſtaen ongequieſt/ vertreedt
 ghy in my den dupſiel onder de boeten / ende
 laeght van my wech ende doodet alle ſoorten
 van ghebzekien/ laet in v teghenwoozdigheyt Pſal. 90.
 dupſent ballen aen mijn ſincket ſyde/ en dup
 ſentigh dupſenden aen mijn rechter handt/
 ende en laet gheen quaet tot my comen/ nade
 mael dat ghy by my zyt mijn opperſte/ waer
 achtigh/ ende lieſte goet/ och oft ende dupſent
 mael oft v ſchetpe ſchichten/ ten leſten tot my Pſal. 44.
 berkeetden: op dat de ſpise van v beminninge
 bzoghende in mijn ingewant/ in het midden van
 v o lieſde ick ouer betrouwende in v wooneu
 inſchte.

Q

inſchte.

mochte. Och o liefde laet my nu soo v r'onder ballen/dat ick inder eewigheyt t liefde niet en ontgae noch v handen.

Ter Completen tijdt so wenst met uven bemin- den met den wijn der liefden droncken te wor- den ende inde eenigheyt Gods de vverelt te steruen, ende uven gheest te geuen inde om- hellinghe van uven beminsten, ende op de borst Iesu eerst uytgegaen hebbende den men- sche, soetelijck te rusten, op dat ghy inde lief- de daghelijcs v seluen steruende ende Godt al- leen leuende, inde ure des doots ghetrouve- lijck de doot teghen moeght gaen, haer aen- siende als het eynde van v ballinckschap, ende een denre des leuens ende een poorte des he- mels ende dit met dit ghebedt ende veersken.

- Psal. 30. Verbozght my alderlieffsten Iesu/inde ver-
holentheyt van v aensicht/ vā alle die my zyn
laghen liggheende / ende laet myn siele niet be-
Psal. 126. schaemt worden als sy sal spreken tot haere
byanden inde poozte/maer verbultse met bly-
Psal. 15. schap door v honighbloepende aensicht.

Ghebedt.

- Joan. 13. O Lieve Godt ghy zyt die volmakinghe van
Joan. 7. allen goet/ ende het eynde/ghy hebt lief tot
den eynde toe het ghene ghy berkiest / ende al
wat onder v handen comt dat en wozyt ghy
niet buyten / maer betwaert het selue neerste-
lijck door v/och maectt my gheheel v eyghen/
ende het eynde van myn volmakinge door het
recht vande eeuwige besittinge/ ende en spaert
my nu niet meer / maer quest myn herte tot
het

het merck toe van mynen gheest dat ghy niet
 ten drupken leuens in my en laet / ia neemt
 mijn heel leuen wech met v/booz v seluen/in v
 bewarende mijn siele. O liefde/wie sal my ghe-
 uen dat ick in v moghte volmaecht worden/
 ende dooz v doot van de ghevangnisse des lie-
 haems ontbonden worden/ ende van dit bal-
 lincschap betlost worden: hoe goet ist o liefde
 v te sien/v te hebben ende inder eeuwigheyt te
 besitten. In de ure mijns onuelijdens soo wilt
 my bystaen met v groote vertroostinghe/ende
 wilt my van ghebenedijen met den schoonen
 dagheraet van v openbare beschouwinge/ nu
 o liefde soo late ende beuele ick hier aen v mijn
 leuen met mijn siele / laet my nu / laet my nu Psal. 4:
 op dat ick in peys in v ruste en slape/Amen.

Oock opden dagh als ghy v sult becommeren
 met de liefde om v sinnen te onsteken vande
 vvaerachtige Sonne (die Godt is) op dat ghy
 niet uytgheblust en wordt, maer van daghe toe
 daghen voort vvaest inde liefde, soo sult ghy
 herknouwen stadelijck dese veerskens.

Saligh zijn die oogen die v sien o liefde Godt Mat. 23:
 och wanneer sal ick daer comen / daer ghy
 zijt Godt/het waerachtigh licht Godt ende het
 lain? Ick weet dat ick int leste v sien sal met
 mijn eyghen oogen / o Jesu mynen salichma-
 ker / saligh zijn die oogen die v hoorē. Och lief-
 de Godt het woordt des leuens/ och wanneer
 sal v stemme vol van honichvloepende soetic-
 heyt/ my vertroosten/ my tot v roepende: Och
 en laet my niet breeuen booz een ghehoor van Psal. 137:
 een quaet woordt/ maer laet my haest hooren
 de glorie van v woort/Amen.

Qz

San

Saligh zyn de neusen die v riecken / o liefde
 Godt den soetsten reuck des leuens / och wan-
 neer sal ick riecken den soeten reuck / van v ho-
 nichbloepende Godtheit? Och laet my haest
 comen tot de vette ende ghenoeghsijcke velden /
 van v eeuwighe beschouwinghe / Amen.

Pfal. 18.

Pfal. 26.

Pfal. 35.

Pfal. 33.

Saligh is den mond die smaecht o Godt
 liefde de woorden van v vertroostinghen soe-
 ter dan honich ende honichgraten / wanneer
 sal mijn siele verbult worden met de verticheyt
 ws Godtheits / ende droncken worden met de
 ouerbloedigheyt van v genoeghte / och laet my
 hter smaken dat ghy soet zyt mijnen Heere : op
 dat ick v daer mijn Godt inder eeuwigheyt ghe-
 niete / Amen.

Pfal. 71.

Saligh is de siele die door een onuerschepde-
 lycke omhelsinghe der liefden v aen heeft ghe-
 hanghen / ende saligh is het herte dat boelt het
 kussen van v herte. O liefde Godt / met v ma-
 kende een verbondt van een ombindelijcke
 vriendtschappe / och wanneer wanneer sal ick
 gheperst worden in v salighe armen? ende v
 Godt mijnder herten sien sonder beletsel oft
 oft middel: och laet my haest haest in blygchap
 sien v honichbloepende aensicht verlost zijnde
 van dit ballinckschap.

Ten lesten tot verskeringhe ende versterkinge
 der liefden soo neyght ende gheeft v seluen
 ouer gheheel inde macht der liefden, heel aen
 hanghende Godt uwen beminder: op dat hy v
 hebbe tot een Instrument tot alle vermake-
 lijckhey tvan sijn Goddelijck herte, ende dat
 hy v in hem, ende hem in v voor hem seluen
 beware tot het ewigh leuen, segghende:

Ⓞ alder

O Alder beminsten Jesu ick houwe v baste Can. 3.
 met de liefde / noch ick en sal / v niet laten
 gaen / want my en is gheuissins ghenoech v
 benedictie / ten zy dat ick v selue houwe / ende
 hebbe / myn beste deel / alle myn hope / en myn
 verlanghen. Ende o liefde leuendigh makende
 leuen / in het leuende-makende woort ws
 woorts / het welck ghy seluer zyt soo maectt
 my leuendigh / hermakende door v alle r'ghene
 in my is verlozen / ende uytgheblust inde Gods-
 delijcke liefde. **O** liefde Godt die my ghescha-
 pen hebt / wilt my vermaken in v liefde. **O** lief-
 de die my verlost hebt al dat in my is beron-
 achtfaemt inde liefde / wilt dat verlossen ende
 verbullē in my / booz v seluen / o liefde die door
 het v. bloet van ulwen Christus my booz v
 bercreghen hebt / wilt my inde waerheyt heyl-
 ligh makē. **O** liefde Godt die my tot eenē soon
 oft dochter verkosen hebt / wilt my opboeden
 in v herte / en my boeden. **O** liefde die my booz
 v hebt verkosen / en niet booz een ander / maect
 dat ick heel v aenhangē. **O** liefde Godt die my
 uyt lauter gratie lief hebt ghehadt gheeft dat Marc. 12.
 ick v van ganscher herten ende siele ende ghe-
 heelder crachten beminne. **O** liefde almaght-
 tigh Godt / wilt my verstercken in v liefde /
 o wyse liefde gheeft dat ic v wysselyck bemin-
 ne. **O** soetste liefde gheeft dat ick v soetelyck
 sinake. **O** liefste liefde gheeft dat ick v alleen
 beminne ende booz v leue / o ghetrouste liefde
 vertroost my / ende helpt my in allen tribula-
 tien. **O** geselschapste liefde wilt ghy allen myn Esaï. 26.
 wercken in my wercken. **O** victozieuste liefde
 gheeft dat ick tot den lesten toe in v volherde.
O innighste liefde die my noyt verlatē en hebt
 v soo beuele ick mynen gheest / ontfanckt my
 inde

Luc. 23. inde ure des doots tot v seluen / met uwen ey-
ghen mondt my tot v roepende / segghende: he-
den sult ghy met my zyn / comt nu upt het
ballinckschap tot het seestelyck morgen vande
Apo. 3. ewigheyt die noyt en verstenst / daer sult ghy
binden my Iesum den waerachtighen heden
vande Goddelijcke claerheydt / die ven het be-
ghinsel en het eynde van alle schepselen / en v
en sal niet meer aen-comen den morgen van
dese veranderinghe / maer in my den warach-
tighen heden soo sult ghy hebben den ewigen
Joan. 14. heden: op dat soo als ick leue / ghy oock leeft
in my Iesu uwen beminder / geluckelijck bly-
de zijnde tot den eynde / Amen. Soo laet seg-
ghen alle de crachten / gheuoelen / beroertselen
van myn lichaem / ende siele.

De feste

Oeffeninghe des lofs ende
dancksegginghe.

Neemt somtijds voor v eenē dagh op den wele-
ken ghy v moeght verleggen sonder beletsel
te bekommeren met den lof Godts, tot ver-
vullinghe van allen lof ende dancksegginghe
die ghy veronachtsaemt hebt uwen Godt te
betalen alle de daghen ws leuens voor alle sij-
ne weldaden, ende dit sal den dagh des lofs en
des dancksegghings, en den Iubileus dach zyn,
ende ghy sult houwen gedachtenisse van dien
schoonen lof, door den welcken ghy inder ee-
wicheyt v verblijdē sult als ghy sult veradighē
worden met de reghenvoordigheydt Godts,
en als v siele sal vervult worden met de glorie
Godts